

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Ndob/64/2023
Identifikačné číslo spisu: 6123347586
Dátum vydania rozhodnutia: 24.01.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:6123347586.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Pramukovej a JUDr. Andrey Sedlačkovej v spore žalobkyne Slovenskej republiky, Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, proti žalovanej obchodnej spoločnosti A & P Media Productions, s. r. o., Most pri Bratislave, M. R. Štefánika 694/28, IČO: 51 912 856, o zaplatenie 2 795,38 eura v konaní vedenom na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. 76Cb/34/2023, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica vedenom pod sp. zn. 35Up/469/2023, takto

rozhodol:

Na prejednanie veci je p r í s l u š n ý Mestský súd Bratislava III.

Odôvodnenie

1. Súdny spis bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) predložený z dôvodu nesúhlasu Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu z Okresného súdu Banská Bystrica postupom podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). Mestský súd Bratislava III svoj nesúhlas s postúpením sporu odôvodňuje tým, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáha voči žalovanej občianskoprávneho nároku, teda nejde o obchodnoprávny prípadne iný spor, na prejednanie ktorého by bol kauzálne príslušný Mestský súd Bratislava III. Na prejednanie sporu je vecne a miestne príslušný Mestský súd Bratislava IV. Vo veci ide o zaplatenie peňažného plnenia po odstúpení od zmluvy uzatvorenej podľa § 51 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“) a ďalších osobitných zákonov, pričom nejde o spor medzi podnikateľmi. Medzi stranami sporu neexistuje žiadny obchodný záväzkový vzťah, či už podľa § 261 ods. 1 a 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „ObZ“), podľa § 261 ods. 6 ObZ alebo podľa § 262 ObZ. Zároveň konanie nevyplyva ani z prvej a druhej časti ObZ, teda ide o občianskoprávny spor nesúvisiaci s podnikateľskou činnosťou strán.

2. K postúpeniu sporu na Mestský súd Bratislava III došlo v rámci upomínacieho konania postupom podľa § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“). Najvyšší súd uvádza, že z

písomnosti Okresného súdu Banská Bystrica o postúpení veci (č. l. 92) nevyplýva dôvod, pre ktorý došlo k postúpeniu na Mestský súd Bratislava III, a teda aké okolnosti existujúce v čase začatia konania boli rozhodujúce pre určenie súdu príslušného na prejednanie veci podľa CSP a aké procesné normy upravujúce príslušnosť súdu použil.

3. Najvyšší súd ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava III podľa § 43 ods. 2 CSP, prejednal spor o príslušnosť a dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením veci nie je dôvodný.

4. Podľa § 12 ods. 1 CSP, na konanie v prvej inštancii je príslušný okresný súd, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa § 15 ods. 1 CSP, všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

6. Podľa § 22 písm. a) CSP, na konanie v obchodnoprávných sporoch sú príslušné a) Mestský súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave.

7. Z obsahu predloženého spisu vyplynulo, že žalobkyňa sa voči žalovanej domáha vrátenia poskytnutej dotácie titulom odstúpenia od zmluvy o poskytnutí dotácie uzavretej medzi stranami sporu. Zmluva bola uzavretá v rámci Schémy štátnej pomoci na podporu podnikov v súvislosti s vypuknutím ochorenia COVID-19 - dotácie na fixné náklady a podľa § 51 OZ, § 8 ods. 2 a § 8a zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 7 ods. 4 a 5 zákona č. 290/2016 Z. z. o podpore malého a stredného podnikania a o zmene a doplnení zákona č. 71/2013 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

8. Predmetné dotácie boli poskytované ako reakcia štátu na vypuknutie nákazy COVID-19 za účelom nápravy vážnej poruchy fungovania v hospodárstve členského štátu, pričom má svoj právny základ na úrovni práva Európskej únie v čl. 107 ods. 3 písm. b) Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Danou pomocou bol tak sledovaný záujem štátu na riadnom fungovaní hospodárstva. Najvyšší súd zastáva názor, že poskytovanie dotácie štátom v prospech jednotlivých subjektov určených zákonom, ako tomu je v tomto prípade, spadá na účely § 261 ods. 2 ObZ pod pojem zabezpečovanie verejných potrieb (uznesenie najvyššieho súdu z 31. októbra 2023 sp. zn. 2Ndob/11/2023). Nepochybne riadne fungovanie hospodárstva má pozitívny vplyv na verejné potreby. Najvyšší súd tak uzatvára, že v konaní uplatnená pohľadávka vznikla zo záväzkového vzťahu podľa § 261 ods. 2 ObZ medzi subjektom verejného práva, týka sa zabezpečovania verejných potrieb a podnikateľom pri jeho podnikateľskej činnosti v širšom kontexte.

9. Súčasne je potrebné poznamenať, že obchodnoprávny spor nie je bližšie procesnými normami definovaný, avšak práve procesné normy slúžia realizácii hmotného práva, ktoré je súdom v konaní nachádzané a ktorému má byť poskytnutá ochrana. Preto by bolo neúčelné, ak by spory vyvolané z obchodného záväzkového vzťahu neprejednávali a nerozhodovali súdy kauzálne príslušné v obchodnoprávných sporoch vymedzené v § 22 CSP. Z procesnoprávneho hľadiska sa tak v tomto prípade jedná o obchodnoprávny spor, v ktorom sa koná a rozhoduje o uplatnenom práve vzniknutom v rámci obchodného záväzkového vzťahu.

10. Vzhľadom na adresu sídla žalovanej a povahu sporu ako obchodnoprávneho je na prejednanie veci (kauzálne) príslušný Mestský súd Bratislava III, a to v zmysle § 12 ods. 1 CSP v spojení s § 15 ods. 1 CSP a § 2 ods. 21 zákona č. 371/2004 Z. z.

11. Vychádzajúc z uvedeného najvyšší súd konštatuje, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica nie je dôvodný, preto rozhodol tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

12. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 2 : 1.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.